

MELLÉKLETEK

Marcalgergelyi.

1.	Bibliográfia és források.	56-57. old.
2.	Összefoglaló táblázatok.	58-59. old.
3.	Korabeli faluleírások.	60. old.
3.	Térképek.	61-62. old.

Irodalom.

Marcalgergelyi.

- * BÉL Mátyás: Veszprém vármegye leírása. Veszprém, 1989. 14. 29. 75. 76. 122. 130.
- * CSÁNKI Dezső: Magyarország történeti földrajza a Hunyadiak korában. Budapest, 1897. 231.
- * CSER István: marcalgergelyi evangélikus templom. Felmérés és leírás a KÖH gyűjteményében. Kézirat, 1996.
- * Egyházlátogatási jegyzőkönyvek katalógusa. Veszprém egyházmegye. (Összeállította: DÓKA Klára). Budapest, 1997. 113.
- * Emlékhelyek Veszprém megyében. (Főszerk.: BÁNDI László). Veszprém, 1996. 195-170-171.
- * ERDÉLYI Zoltán: Marcalgergelyi. Népi építészet emlékei. 1965. Kézirat a KÖH gyűjteményében.
- * FEJES Imre: Veszprém megye közigazgatási beosztása és tanácsi vezetői 1945-1981. Veszprém, 1982. 179-180.
- * GHENTHON István: Magyarország művészeti emlékei. Budapest, 1954. I. Dunántúl. 191.
- * H. SZABÓ Lajos: Millenniumi emlékhelyek Veszprém megyében 2000-2001. Pápa, 2001. 134.
- * ILA Bálint – KOVACSICS József: Veszprém megye helytörténeti lexikona. Budapest, 1964. 256-257.
- * KOPPÁNY Tibor: Marcalgergelyi. 1996. Kézirat a KÖH gyűjteményében.
- * KRAHING János (Szerk.): Veszendő templomaink III. Evangélikus templomok a mai Magyarországon. Budapest, 2004. 263-267.
- * LŐVEI Pál: Marcalgergelyi. Kőfaragó emlékek. 1995. Kézirat a KÖH gyűjteményében.
- * NEMESBÜKI András: Községeink története A-tól Z-ig. Veszprém, 1986. 160-161.
- * NY. NAGY Iván: Pesty Frigyes kéziratos helynévtára. Történelmi Veszprém megye. Pápa, 2000. 79-80.
- * PÁKAY E.: Veszprém vármegye története a török hódoltság korában a rovásadó összeírás alapján (1531-1696). Veszprém, 1942. 95.
- * VÁLYI András: Magyar országnak leírása. Buda, 1799. II. köt. 31.
- * Veszprém megye földrajzi nevei. (Szerk: BALOGH Lajos és ÖRDÖG Ferenc). II. Pápai járás. Budapest, 1987. 196-198.
- * Veszprém megye régészeti topográfiája. 4. kötet. Írta: DAX Margit, ÉRI István, MITHAY Sándor, PALÁGYI Szilvia, TORMA István. Budapest, 1972. 153.
- * Veszprém megye kézikönyve. (Szerk.: HAMAR Imre). Veszprém 1998. II. k. 325-326.
- * Veszprém megyei életrajzi lexikon. (Szerk.: VARGHA Béla). Veszprém, 1998.
- * Veszprém megye műemlékjegyzéke. Budapest, 1990. Kiadja az Országos Műemléki Felügyelőség (ma: Kulturális Örökségvédelmi Hivatal).

- * Veszprém megye mezőgazdasági termelőségvetkezetei 1948-1983. Veszprém, 1985. 189.
- * Veszprém megye közoktatásának Millenniumi Emlékkönyve. Veszprém, 2000. 81.

Rövidítések:

OL. Dl.	Országos Levéltár
PHM.	Pápai Helytörténeti Múzeum
VBM.	Veszprémi Bakony Múzeum

Marcalgergelyi. Összefoglaló táblázat. Nyilvántartásba vett értékek.

A jelölt objektumok:

M * Országos védelem alatt állnak

H * Helyi védelem alatt állnak (illetve javaslatok)

	Megnevezése	Címe	Kategória	Datálása	Állapota	Kód	Hrsz.
A. ORSZÁGOS VÉDELEM ALATT ÁLLÓ MŰEMLÉKEK							
MARCALGERGELYIN ORSZÁGOS VÉDELEM ALATT ÁLLÓ MŰEMLÉK NINCSEN							
B. NYILVÁNTARTÁSBAN VETT OBJEKTUMOK							
	Megnevezése	Címe	Tulajdon	Datálása	Java-solt	Helyi védelemre javasolt	Hrsz.
1. ÉPÜLETEK							
2.	Evangelikus templom	Kossuth L. u..	egyházi		M		97.
3.	Lakóház	Felszabadulás u. 5.	magán			H	181.
4.	Lakóház	Felszabadulás u. 9.	magán			H	179.
5.	Lakóház	József A. u. 8.	magán			H	19.
6.	Lakóház	Kossuth L. u. 4.	magán			H	33.
7.	Imaház	Kossuth L. u. 6.	magán			H	34.
8.	Lakóház	Kossuth L. u. 31.	magán				79., 80.
9.	Lakóház	Kossuth L. u. 35.	önk.			H	66.
10.	Lakóház	Kossuth L. u. 43.	magán				41/9., 41/10.
11.	Lakóház	Kossuth L. u. 52.	magán			H	44.
2. SÍREMLÉKEK. Római katolikus és református temető.							
12.	Síremlék	Községi temető	Kis Zsigmond	1807		H	69. 70.
13.	Síremlék	Községi temető	Tompos Balázs	1813		H	69. 70.
14.	Síremlék	Községi temető	Kis József	1822		H	69. 70.
15.	Síremlék	Községi temető	Barcza Terézia	1855		H	69. 70.
16.	Síremlék	Községi temető	Kis Karolina	1856		H	69. 70.
17.	Síremlék	Községi temető	Söth Zsuzsanna	1869		H	69. 70.
18.	Síremlék	Községi temető	Józsa Gábor	1871		H	69. 70.
19.	Síremlék	Községi temető	Boda Mihály	1875		H	69. 70.
20.	Síremlék	Községi temető	Kis-Csot	1876		H	69. 70.
21.	Síremlék	Községi temető	Boda László	1877		H	69. 70.
22.	Síremlék	Községi temető	Söth János	1877		H	69. 70.
23.	Síremlék	Községi temető	Németh Éva	1878		H	69. 70.

3. KÖZTÉRI ALKOTÁSOK. Világi.					
24.	Emléktábla	Evangélikus templom	I. világháborúban elesettek emlékére	1923-ból	
25.	Emléktábla	Evangélikus templom	II. világháborúban elesettek emlékére	1996-ból	
26.	Emléktábla	Evangélikus templom előtt	Világháborús emlékoszlop	1996-ból	
27.	Emlékmű	Polgármesteri Hivatal telkén	Millenniumi emlékkő	2001-ből	
4. RÉGÉSZETI LELETEK.					
28.	Régészeti örökség	Belterület.	2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 184. út.		H
29.	Régészeti örökség	Bicskadomb	20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29. út, 32., 03/10., 06. út, 07/3.		H
30.	Régészeti örökség	Szőlőhegy	42., 03/2., 03/3., 03/5., 03/6., 03/13., 03/14.		H
5. TERMÉSZETI ÉRTÉKEK					
31.	Természeti örökség.	Természeti értékek. Idős puszpáng a polgármesteri hivatal kertjében			H
32.	Természeti örökség.	Természeti értékek. Hárs a templomkertben			H
33.	Természeti örökség.	Természeti értékek. Idős fenyők a temetőben.			H

Korabeli faluleírások. Marcalgergelyi.

1. Bél Mátyás: Veszprém vármegye leírása. Veszprém, 1989. 75-76.

Gergöli (Gergölyi). Az előbbinél valamicskével jobb kuriális falu. Legnagyobb részt a Szalóki családból eredtek lakói, de hozzájuk később többen csatlakoztak, különösen, miután a tatár pusztítás után leromlott, mert ez is a földdel lett egyenlővé. Mindnyájan magyarok, evangélikusok, a vallás szabad gyakorlatával, néhány reformátussal vegyülve. Ámbár nemesek, ők is hitványabb sorsúak, mint amilyen nemzetségükhöz képest megilletné őket. Földjük homokos, rétjük nincs, csak száraz időben az erdőben gyűjtenek össze valami szénát szegények. Egyébként amint Vinár nyugatról, úgy kelet felől Külső Vath határolja, tőle délre szomszédai Egyed föld és Pór-Szalók puszták, északra pedig igen közel folyik hozzá a Marczal patak, amely Vas megyével határos.

2. Vályi András országleírása 1796-ból. II. kötet, 31.

GERGELYI. vagy Gergöli. Magyar falu, 's szabad nemes helység Veszprém Vármegyében, földes Ura Somogyi Uraság, és mások, lakosai katolikusok, és evangélikusok, fekszik Martzal vizéhez nem messze, Pápához pedig egy mértföldnyire, Vinár és külső Vat között, mellynek filiája. Határja két nyomásbéli rozst leginkább, búzát is, és mindenféle tavaszt meg termi, erdeje vagyon, szénájok, kákás, nádas, és sásos.

3. Pesty Frigyes helynévtára 1864-ből. Pápa, 2000. 79-80.

Helynevek Gergelyi községből. Veszprém megyéből, Marczalmelléki vidék. Devecseri fels-szbirói járás.

1. Gergelyi község tartozik Veszprim megyéhez Devecseri Szbirói járáshoz.
2. Gergelyi volt régóta mellékneve nincs.
3. Nem volt más elnevezése.
4. Régóta; mikorról nincs adat.
5. Állítás szerint Ns Szalókról népesített meg: valami Szalóki Gergely nevű embertől.
7. Marczal ingovány folyó — melyben ha a víz engedi sásat lehet kaszálni. Csonka dűlő szántó föld róna kövecses
Cserallyi d. hajdan cseres erdő alatt ált.
Beneze földei részint dombos részint lapos
Szomszédos határos: Szergény vas megye, K. Vath., Ns. Szalók, Vinár.

Kelt Gergelyiben Apr. 12-én 864.

Illés Károly bíró, Sóth János Elöljáró, Jósza Gábor Elöljáró, Hidy József jegyző.

Marcalgergelyi. Kataszteri térkép 1857.

Marcalgergelyi. Történeti térképek.

Első katonai felmérés (1766-1785).

Forrás: Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Budapest. Térképtár.

Második katonai felmérés (1852 k.).

Forrás: Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Budapest. Térképtár.

Harmadik katonai felmérés. (1890 k.)

Forrás: Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Budapest. Térképtár.

